

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
 hová a ap szellemi részét
 illető közlemények kü-
 dendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal

SZERDAHELYI JANOS
 könyvnyomdája, hová az
 előfizetési pénzek, a hírde-
 tések és ezeknek díjai, va-
 amint a felszólamlások kü-
 dendők

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
 évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:

VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
 Kiadótlajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
 hivatalhoz küldendők. Nyilttér sorra 1 korona.

Az iparosok és a szocializmus.

(Első közlemény.)

Mint nagy viharok előtt, várakozáster-
 hes és nyomott a levegő most az iparosok
 felett. A hagyományos multságok rendsze-
 rint keserű beszélgetésekkel végződnek, me-
 melyek csoportokba gyűjtik a hallgatókat és
 résztvevőket s melyek jobban érdeklik az
 iparosokat, mint maga a multság műsora.
 Ismeretlen áramlatok járják keresztül kasul a
 mindennapi élet kenyérkereső utait s érzi
 mindenki a gyökeres változások elkövetke-
 zését.

Meg kell ezzel a légváltozással ismer-
 kedni első sorban az iparos osztálynak,
 mert csak az ellen lehetséges a védekezés
 vagy inkább ahhoz lehetséges a hozzáala-
 kulás.

Borus, de érdekes a gondolatok ez új
 világa. A férfiak világszerte komoly dolgok-
 ról beszélnek ma. Megcsapta gondolkozásu-
 kat egy távoli szélfuvás friss szellője, meg-
 íhleté érzéseiket egy képzelt vagy valóság-
 os égzengés, mely hanghullámaival rezgés-
 be hozza a sziveket; izgalomba hozta ide-

geinket egy homályos sejtelem, valami vil-
 lágszerte kelő lelki forradalomról s e hatá-
 sok alatt az emberiség nagy lelki és anyagi
 szükségéinek rendezéséről elmélkednek.

Számtalan régi felfogás, érzés és meg-
 győződés szemünk láttára megváltozik. Új
 fogalmak illeszkednek be a világvezető esz-
 mék sorába, régi törvények és igazságok
 elhalványulnak, újak kitüzesednek és gyuj-
 tanak mindenféle, a kölcsönös köteleességek
 régi mérlege módosul, az emberszeretet s
 maga a hazaszeretet is új eszményekkel, új
 tartalmat nyer, már nem egyedül a történe-
 lem emlein táplálkozik, nem a nemzeti di-
 csőség és önérték ragyogó jelszavaival él,
 hanem, mint az élőfa, hajsza gyökereinek
 százezreivel abból a földből meríti lomb-
 képző és törzsnövelő erejét, amely földön
 táplálkozva él.

A világ gondolkozása áthajlik az anyagi-
 agra, erkölcsöt és anyagot szétbont és újra
 összeépít és ehhez a nagy munkához --
 hogy magát jól előkészítse -- tanul, tanul.

Külföldön jártam az ősszel. Nagy nem-
 zetek ragyogó világvárosaiban és szegényes
 sűrű vidékein szemlélődtem. Tanuja vol-

tam bámulatos, a nemzetek egész testét --
 lelkét átható nemzeti munkának. Mint ha
 egyetlen óriás munka műhely volna az e-
 gesz ország, melyben milliók és milliók iz-
 gó szorgalommal foglalatalkodnak, agyvelők,
 izmok és gépek összetett erővel robotolnak,
 nehogy a versenyműhely, a szomszédos nem-
 zetnek hasonló munkája őket tulszárnyalja
 és piaczaról kiszorítsa.

Csakis ez az óriás, a nemzet egészét
 átható munka biztosítja, hogy lehetőleg min-
 den száj megkapja a maga szükséges falat-
 ját. Csak a szükségeset és csak lehetőleg.

Az izmok és gépek munkája mellett
 ott is folyik a magasabb, az a lelkeket meg-
 reszkeltető munka, mely az emberiség job-
 létéről, az emberrétegek igazságosabb kie-
 légítéséről, egymáshoz közelebb hozásáról
 gondolkodik és a társadalom minden réte-
 ge, mint a szorgalmas serdülő fiú, képzi
 magát a magasabb feladatokra.

A tereket és falakat, úgy mint nálunk,
 telve találtam hirdetésekkel. öles falragaszok-
 kal, ép oly sokaságban és tarkaságban hir-
 dették ezek ott a különféle műveltség nyuj-

TÁROZA.**Ugy? ... Miért? ...**

Angyalian szép volt Annus,
 Tizenhat éves már.
 Addig flirtelt, szerelemből
 Megkérte egy bankár.

De az anyja végignézett
 Viruló leányán
 Aztán így szólt ajkbigyesztve:
 „Mégsem ... ilyen korán ...“

Majd ezt sugta a férjének:
 „Ki tudja? Elvégre
 Lehet, hogy egy eleven gróf
 Kerül majd a lépre.“

De már Annus husz éves lett,
 A gróf nem kopogott.
 Helyette a bank-director,
 Fritz úr nyilatkozott.

„Hogyne adnám!“ — úgy félvállról
 Szólt az anyja büszkén —
 „Ha amához hozzá nem ment,
 Ehhez már csak nem mén.“

Majd a férjéhez fordulva:
 „Tudod édes, várunk
 A mig újra lesz — ha más nem —
 Legalább bankárunk.“

Szülők tervezték a jövőt,
 Annus ábrándozott ...
 Mig végre a huszonkét év
 Egy könyvelőt hozott.

Édes anyja két kezével

Arzát eltakarta.

— „Szégyen! Ez is fel mer lépni!“ —
 Mondani akarta.

De aztán csak visszavonta
 Mint ki jobbat gondol:
 „Csak meg ne nősült volna még
 Az a bank-director.“

Huszonöt éves korában
 A jó ismerősi
 Hatvan éves öreg urat
 Ajánlottak neki.

És eképen vigasztalják
 Mikor anyja sápad:
 „Gyermekéről gondoskodni
 Kell a jó anyának.“

„Elmész fiam, mert ismerik
 Vagyonosnak, jónak.“
 Annus bánatosan enged
 Az anyai szónak.

A városban — városzerte
 Gunyosan beszélnek:
 „Kihez menne kérem máshoz,
 A mikor nem kéri?“

Jóakaró öreg nénik
 Mondják: „Szegény virág —
 Milyen olcsók most a lányok ...
 Nincs rájuk jó világ!“ K. L.

Manöver.

— Az „Abony“ eredeti tárczája. —
 Írta: Zöldi Márton.

Voják Józsefet félelmetesen okos embernek

tartották. Kisvárosban mindig nagy respektusnak
 örvendenek azok, akik vagyont tudnak szerezni.

És méltán. A vagyonszerzés, akármilyen ide-
 álian vélekedjünk is, a szellemi kvalitásokon kívül
 szorgalmat, önmegtartóztatást és energiát feltételez.
 Voják József egyszerű pékmesterből küzdötte fel
 magát a félmilliomosok rangosztályába. Csodálatos
 üzleti leleményessége volt. A házat, telket, tanyát,
 a mit vásárolt, mintha áldás lengte volna körül.
 Rohamosan emelkedett az értéke.

És folyton vásárolt. Egyszer nagyot néztek
 az emberek. Ez akkor történt, mikor Voják József
 egy félig rombadólt várkastélyt vett meg, aztán
 nagy költséggel kitataroztatta.

— Ebbe belebukik, — mondták az em-
 berek.

Ötvenezer forintot nyert rajta. Már mikor
 megvette tudta, hogy kinek fogja eladni.

Általában szeretett amatőröknek eladni egy-
 egy szép tanyát, gyümölcsöst, villát. Az amatőrök
 jobban fizetnek. Azok a poézisért is pénzt adnak.

Ezt Voják József nagyon jól tudta, ámbar
 benne nem volt egy poétikus vonás sem. Hívős,
 józan volt mindenben. Még a közügyek megítélé-
 sében is.

A mi a közügyeket illeti, érdeklődése csak
 platonikus volt. Ő maga sohasem vállalt semmi
 tisztséget. Az ilyesmi idő- és pénzgazdáltsággal jár.
 Még a képviselő-választásoknál is csak akkor adta
 le a szavazatát, ha kocsin jöttek érte és ha na-
 gyon ráért.

Épp ezért mindenki megfoghatatlannak ta-
 lálta, hogy egyetlen fiát: Istvánt a katonai pályára

tó tanfolyamokat, mint nálunk a bálakat és vigalmakat.

Benéztem a tanfolyamokra. Szakállas gyerekek ültek a padokban, kérges kezekkel forgatva a könyvlapot, írót és rajzoló eszközt s a napi nehéz munka után, fáradt fejjel, figyelemre parancsolt szemekkel csüggtek az előadó tanítók fejtegetésein.

A mit az élet szigora megvont tőlük a gyermekévekben, ernyedetlen kintartással igyekeztek megszerezni késő férfikorukban.

Munkások, kereskedők, önálló iparosok s a társadalom minden rendű és rétegű alakjai testvériesültek a legnemesebb és legemberibb munkában: a tanulásban. Mert az élet sok és nagy vergődése közt — rájöttek, hogy csodák nem történnek: minden jövőnek és minden reménynek alapja a tanulás.

Az értelem, a tudás, a szépért való fogékonyság olyan tulajdonságai az embernek, mint a valutacsengés a pénznek. Lelki és értelmi művelődés nélkül lehet akármilyen alakra verve, csak újpesti valuta marad. Szép az: egymást lelkesíteni, szép az: mesteri vonásokkal színes képeket vetni a jelennek a multról és jövőről, szép minden propaganda, de szétfoszlik minden, a minek csak szó az alapja.

A „Tulipán Szövetség“-ről.

Vettük az alábbi levelet.

Budapest, 1906. július hó 12.

MÉLYEN TISZTELT SZERKESETŐSÉG!

Teljes tudatában vagyunk annak, hogy a mélyen tisztelt Szerkesztőseget is áthatja a „Tulipán-Szövetség“ fontos hivatása és célja. Amit a „Tulipán-Szövetség“ zászlajára irt — a magyar közgazdaság és kultúra fejlesztése — nem

adta. Huszárnak. Ez tudvalevőleg nem olcsó mulatság. De Voják különösen belevásárolt a huszárságba. A fiú már hadnagy korában ugyancsak dobálta a pénzt. Az öreg rövid két év alatt háromszor fizette ki a hadnagy ur adósságát.

Aztán jótékony szünet következett. István vagy másfél esztendőig szolidul mutatkozott, beérte az apanázsalsal. De jól mondja a római filozofus Szeneka, hogy a szelidített vadállatnak nem szabad hinni. Mikor Voják István főhadnagy lett, ismét adósságokat kellett csinálni. Az öreg ismét az előtt a dilema előtt állott, hogy vagy kvietálni kell a fiával, vagy kifizeti az adósságát.

Ez egyszer még az utóbbira szánta magát, de elhatározta, hogy utóljára. Meg is mondta a fiának:

— Annak semmi értelme sincs, hogy keservesen szerzett vagyonomat oktalanul elpredáld. Ha meg nem becsülöd magadat, jöhetsz haza megyei úrnoknak.

Azzal hazautazott. Félévig rendesen ment a dolog, de aztán ismét prezentáltak neki néhány váltót. Az öreg nyugtalanul járt fel s alá szobájában. Félóra után döntött, aztán kiment a vasutra és elutazott Erdélybe, abba a városba, ahol a fia szolgált.

Iakognító érkezett, s még az este felkeresett egy hirhedt örmény uzsorást. Így szólott hozzá:

— Uram, akar ön rizikó nélkül készpénzben ezer forintot keresni?

A válasz igenlő volt. Még olyan uzsorás nem termelt, a ki hasonló ajánlatot ridegen visszautasi-

hajtható végre egy pillanatnyi lelkesedés eredményéből, mert ahhoz a magyar társadalom szívós kitartása és buzgalma szükséges. A „Tulipán-Szövetség“ munkája eredményes csak úgy lehet, ha mögötte az egész magyar társadalom szervesen áldozatrakészen áll.

Annak a nagy felbuzdulásnak, amely a Tulipánkert elnevezés alatt az egész világot csodálatba ejtette, nem szabad pusztán szatmalágnak lennie, nehogy elleneinknek, akik nem hisznek a magyarok kitartásában — ez esetben is — igazuk legyen.)

A „Tulipán-Szövetség“ elnevezéshez oly nagy nemzeti erő fűződik, amelynek hasznosítását elmulasztani igazán nagy bűn volna. A nemzet áldozott eddig is, de áldozatkészségére a jövőben is szükség lesz.

A „Tulipán-Szövetség“ közgazdasági és kulturális programját maga a nemzet fogja megszabni, s módot is fog keresni a vezetőség, hogy a közel jövőben arra a nemzet fel is hívassék, így akarván elfojtani azon gyanúsító hangokat, amelyek a nemzettel elhitélni akarják, hogy a „Tulipán-Szövetség“-hez begyűlt összegek egyéb célokra használtatnának fel, mint amire — programja alapján — a nemzet akarata reá szentelni óhajta.

A magyar sajtó a legnagyobb faktor a nemzet cselekvésének irányításában, szószólója a hazafias érzelmeknek.

Azt hisszük, nem tévedünk abban, hogy a mélyen tisztelt Szerkesztőség osztozik ezen sorainkban nyilvánított véleményeinkben s ez indít bennünket arra, hogy felkérjük a mélyen tisztelt Szerkesztőseget, méltóztassék fiókjaink megalakulását és azok hazafias működését támogatni, s nekünk segédkezni abban, hogy egy hatalmas szervezettel kezdhesük meg fontos hazafias feladataink végrehajtását.

Hazafias üdvözzel
a „Tulipán-Szövetség“
elnöksége.

Gr. Batthyányi Lajosné.

Készséggel közreadjuk e levelet azon meg-

*) De mintha igazuk lenne!

SZERK.

tott volna. Az öreg Voják kitett az asztalra huszezer forintot és így szólott:

Ezt a pénzt aprónként kölesön fogja adni Voják István főhadnagy urnak, a kinek, mellesleg szólva, én vagyok az apja.

— Értem.

— Ugy kell intéznie a dolgot, hogy legalább hatvanezer forint árú váltót szerez tőle. Ha többet, annál jobb.

— Értem.

— A váltók természetesen az én tulajdonomat fogják képezni. Mihelyt átadja, azonnal leolvasok önnek ezer forintot készpénzben.

— Meglesz . . .

Mindezt hamarosan írásba foglalták, s az öreg Voják hazautazott. Számítása egyszerű, logikus volt. Az uzsorás egyszerre fogja a váltókat perelni, s akkor ő megjelenik s beváltja a váltókat a főhadnagy anyai örökségének terhére. Így abból megment negyvenezer forintot, aztán kvietaltatja a fiát, s otthon majd elbánik vele.

Egész nyugodtan várta a fejleményeket. Mintha üzletről lenne szó. Nem jó üzlet, de valamit mégis meg lehet menteni a kárból.

Félév múlva ismét megjelent az erdélyi helyőrségi városban az örmény uzsorásnál.

— Hogy állunk? — kérdezte.

— Rosszul! — hangzott asavanyú válasz.

— Hogy érti ezt?

— Ugy, hogy az ön fiának összesen ötszáz forintot tudtam kölesön adni.

— És milyen váltót szerzett tőle?

jegyzéssel, hogy mi szívesen támogatunk minden hazafias célt és társadalmi mozgalmat, melylyel édes hazánk és népének boldogulása czéloztatik, azonban ehhez szükséges még a mozgalom és annak élére agilis vezetés és vezetőség, hogy sikert is mutathassunk föl. A tulipán-szövetség fiókjánálunk is megalakult ugyan, de ott aztán meg állt és egyéb a mai napig nem történt.

SZERK.

MI UJSAG?

— **Névmagyarosítás.** Bleich József földink, jászberényi lakos és kiskorú Sándor gyermeke családi nevüket „Bartá“-ra változtatták.

— **Népnépegy a szenedőkért.** A József kir. herceg szanatorium egyesület abonyi bizottsága — élén Házy Mórné elnök és dr. Révész Géza titkárral — aug. 20-án, István király napján, nagyszabású népnépegylyel egybekötött mulatságot rendez az „Erzsébet-Liget“-ben. A rendezőség mintegy 60 tagból áll. A jótékonyezelő mulatság iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik.

— **Halálozás.** Bogyó Pál, Kecskeméti gyémánt misés plébános, pápai prelat, szerencsi apát, 85 éves korában f. hó 24-én meghalt. Az elhunyt főpapban Bogyó Sándor nyug. tanítónk testvérbátyját gyászolja.

— **A „Diák-Szövetség“ — matinéje.** Az „Abonyi Diák-Szövetség“ folyó évi a u g u s z t u s h ó 5 é n, a városi színikörben, Clemens Bertrand, a milánói „Scala színház“ hős tenoristájának szíves közreműködésével táncmulatsággal egybekötött hangversenyt rendez. Helyárak: I. r. páholy 7 kor., II. r. páholy 6 kor. I. r. zártszék 2 kor., II. r. zártszék 1 kor. 50 fil., a többi sorban 1 korona. Felülfizetéseket az „A. D. Sz.“ könyvtára javára köszönettel fogadnak. Műsor: 1. „Bordal“ Bank-Bán operából, énekl: az „A. D. Sz.“ énekkara. 2. „Őszi levelek“ novella, irta és felolvassa: Knöpfler Béla. 3. „Tr. u'adour“ fantázia, hegedűn előadja: Kopeczki J., zongorán kíséri: Székely E. 4. „Monolog“ előadja: Székely E. 5. „Románec Aida“-ból Verdítől, énekl: Clemens Bertrand. 6. „Vár és kunyhó“ melodráma, szavalja: Rosenzweig Mór, zongorán kíséri: Szücs Jolánka k. a. 7. „Románec L'Elisir d'amore“ operából, Donizettitől, énekl: Clemens Bertrand. 8. „Melyiket?“ irta: Varadi Antal, szavalja: Pössel Szerénke k. a. 9. „Hegedűs né-

— Ezer forintosat. Nem mertem többet kérni!

— Jól van. Csak várjunk.

De bizony hiába vártak. A főhadnagy félévig nem jelentkezett az uzsorásnál. Mi lelte? kérdezte az uzsorás aggodalommal eltelve.

Megtudta. A főhadnagy egy szegény leánynak ulvarolt, s ez távolt riotta a zajosabb, költsége-sebb mulatságoktól. Ezt meg is irta az öreg Vojáknak. Így végezte levelét:

„Az ön fiával nem lehet semmire se menni. Képzeld, a váltó lejáratnál háromszáz forintot fizetett a zsoldjából.“

Az öreg Vojáknak megcsillant a szemé. Ismét elutazott Erdélybe, ahol töviről-hegyire megtudta, ki az a szegény leány, a ki fia jellemét úgy átalakította.

Ugy intézte a dolgot, hogy a leánynyal négy-szemközt találkozott. Szegény árva leány volt, ki zongoralecczéből élt.

— Kisasszony, — mondta — a leányom zongoralecczét óhajt önnél venni.

— Kérem.

— De nekem egy kis skrupulusom van.

— Mi az?

— Azt hallottam, hogy önnek egy fess főhadnagy udvarol.

— Bocsánatot kérek, — mondta a leány energikusan, — ahhoz senkinek semmi köze, s ha ön kételked tisztességemben . . .

— Isten ments! De a világ, tetszik tudni, a világ. Egész más, ha az a főhadnagy a vőlegénye lenne . . .

gyes" előadják: Bartucz F., Kássa Gy., Kopeczki J., Vaczek B. 10. a) „Musica proibita.“ b) „Rózsa dal.“ c) „Népdal.“ Éneklő: Clemens Bertrand. 11. „Viharban.“ Éneklő: az „A. D. Sz.“ énekkara. Clemens Bertrand énekeinek zongora kíséretét Tarr Rezső tanár volt szíves elvállalni. A hangverseny kezdete d. u. 5 órakor, a táncmulatság saját helyiségükben (Ipartestület) 9 órakor veszi kezdetét. A táncmulatsághoz a hangverseny jegyek érvényesek.

Bravó Diák-Szövetség! Bármiként is óhajtanám második matiné-jüket közönségünk figyelmébe, erkölcsi és anyagi támogatásába ajánlani, jobban sem én, sem más emberfia nem képes erre, mint maga a műsor, a melyet mindenestre megnézünk, már legalább azok, akik nem betegek, vagy nem voltak betegek, avagy nem akarnak betegek lenni. — Excelsiőr! Diákok és közönség!

— **Bertrand Clemens.** „Nem győzik csodálni hatalmas és bámulatosan raffinált tenorhangját, mely a maga nagy ereje mellett is rendkívül színes és minden árnyalattal gazdag. Ehez járul még hatásos előadásának bámulatosan sokoldalú készsége. Clemens hallani elsőrendű műélvezet.“ Igy ír egyik nagykanizsai lapársunk arról az európai hírvénekesről, kit mához egy hétre alkalmunk lesz hallgatni. Clemens Kubelik Jánának kísérő társa, a kivel együtt járták be Európát a zenevilág csodás varázsával. Ily előzmények után méltó kíváncsisággal nézhetünk az „A. D. Sz.“ vasárnapi matinéje „elő“ és — valószínűleg — „után“ is. E nem mindennapi élvezetben úgy lesz részünk, hogy a hírneves művész itt egy régi barátját látogatja meg, a kinck befolyásából az „A. D. Sz.“ iránti gyöngéd figyelemből közre fog működni a mi szeretett diákjaink törekvésének előmozdítására.

— **Cabaret.** Ilyet is látunk tehát ma estére a színházban. Heltai Jenő, kiváló fővárosi író és színművész rendezte ezt a Gyermekek-Liga javára. Közreműködnek: Mányai Aranka az opera, Vendrei Ferenc a vígszínház tagjai és Kerner Jenő, honvédszenekari karmester. Mindenesetre érdekes előadásban lesz részünk.

— **Telefon Abonyban.** A posta és távirat igazgatóság értesítette előljáróságunkat, hogy a kereskedelmi miniszter e hó 10-én 49039. sz. kelt leiratával Abony községben városi közhasználatú telefonhálózat létesítését rendelte el. Egyidejűleg 15 előfizetői kötelező nyilatkozatot küldött az előfizetők részére. Akik tehát elő akarnak fizetni, ezen kötelező nyilatkozatot a főjegyzői hivatalban aláírhatják. Előfizetési-díj egy évre 120 kor.; kávéházak, vendéglők vagy hasonló nyilvános vállalatok előfizetési-díja 180 kor.; évi 60 korona

— Nem lehet...

— Miért?

— Rőgtön.

— Bizonyos ön abban?

— Egész bizonyos.

Az öreg zsebébe nyult, s kiolvasott az asztalra huszonnégyezer forintot.

— Nohát itt a kauczió, tessék hozzámenni!

A leány arca hirtelen kipirult. Nem tudta elképzelni hirtelen, hogy mi történt. Az első impulzusnak engedve, sértődötten mondotta:

— Uram, önnek nincs joga...

Az öreg közbevágott:

— Kérem, kérem, semmi sértégetés. Ilyen közeli rokonok között...

— Közeli rokonok?!

— No igen, én vagyok tudniillik az István apja!

Még az este az öreg Voják leszámolt az örmény uzsorással.

— Önnek alku szerint összesen ötven forint jár.

— De kérem...

— Hja, miért nem ügyeskedett?

Az uzsorás zsebvágta az ötven forintot és szomorúan rázta a fejét.

— Nem meane az üzletok, sehogysen mennek...

kedvezményes-díjat fizetnek állami- és törvényhatósági hivatalok, továbbá jótékonyozás intézetek. Ezen díjért az előfizető a városi hálózat többi előfizetőivel díjmentesen beszélgethet, ellenben Budapesttel, esetleg más helyközi forgalomban folytatandó beszélgetésnél az előfizetési-díjon kívül a díjszabás szerinti díjakat kell fizetni. Minthogy a hálózat a lehető legrövidebb idő alatt fog kiépített, a nyilatkozatokat jövő hó 10-éig kell aláírni. Ajánljuk ezt a körülményt az érdeklődők figyelmébe. Megjegyezzük, hogy ezt egy magas állású férfinak köszönhetjük, aki megígérte, hogy a város és a környék érdekében tenni fog.

— **Adomány.** Weisz Mihály két koronát adományozott a Kossuth-szoborra. Ezen összeggel az eddigi gyűjtés összege 2522 kor. 67 fillér.

— **Az utolsó névnap.** Megrendítő dráma játszódott le ma egy hete délután a postahivatalban. Ott foglalatostkodott Hoffman Magda 22 éves postakezeldő, egy szelid, ábrándos lelkű leány, a levélkihordókkal. Hat óra felé a postát elrendezvén, kiküldte a hivatalból a levélkihordókat s a következő pillanatban egy nagy revolverből szíven lölte magát. A lövés jól talált, a golyó a hátán jött ki a boldogtalan leánynak s pár pillanat alatt kiszenvedett. Több levelet hagyott hátra. Egyben szüleitől búcsúzik meghatóan, a melyben reménytelen szerelmet gyanított végzetes tette okául. Egyben atyjától búcsúzik s a melyben azt írja, hogy nem rég elhunyt egyetlen nő testvére hívja a szebb, jobb világba. Egyet vőlegényének írt, kitől szintén elbúcsúzik. Végül egyet özvegy Csapkay Ferenczné főnöknőjének hagyott hátra. Melyben a világgal való meghasonlasat eseteli, Hulláját a bánatos szülők hármias koporsóban hazaszállították Mezőberénybe.

— **Szerencsétlen sors.** Egy elsőtedett elméjű embert őriznek már hetek óta a városházánál, várva a felsőbbhatóság intézkedését elszállítatására. Herédi József volt mezőőr a szerencsétlen. Az a mániája, hogy roppant gazdagsága van s folyton oda telefonál, vagyis beszél egy ajtófélfához, intézkedik, rendelkezik, már a mint egy roppant uradalom vezetése megkívánja. Havas Gyula egyik mechanicus fia csinált is számára egy madzag-telefont, amellyel aztán meg lehet valahogy tartani ott bent a folyosón, nehogy kiszabadulva, kitörjön rajta a közbiztonságot veszélyeztető őrültsége.

— **Találmány.** Érdekes és teljesen újszerű találmányát mutatta be hétfőn délelőtt a czeplédi Nemzeti Szálloda udvarán Sztikei János történelmi jegyző. Olyan anyagot sikerült ugyanis felfedeznie, amely a fánál sokkal könnyebb fajsúlyú lévén, a hajó oldalába és farába téve, ezt még akkor is a víz színén tartja, hogy ha a hajó léket kap és különben elsüllyedne. Találmányát, amelynek titkát természetesen titokban tartja, egy kis kézi esónakon mutatta be s a megjelentek, köztük két mérnök is, nagy csodálattal nézték. Állítólag már hatvanezer koronát is ígértek érte. Legközelebb Budapesten készült bemutatni a találmányt szakkörökben s ekkor fog végleg eldőlni a használhatósága.

— **Kántorválasztás Kecskeméten.** A Mihó László halálával megüresedett ref. orgonista-kántori állás betöltése végett 12 kántor tartott próbaéneklést, mely után a presbiterium Kremán Ferenczet, a kunmadarasi ref. község énekevezérét választotta meg.

— **Üdvös rendelet.** Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter az ország összes törvényhatóságaihoz körrendeletet intézett szigorú utasítással arra nézve, hogy azon kereskedők, akik idegen árukat mint magyar gyártmányt árusítanak, az 1884. évi XVII. t.-cz. 157. §-a alapján a legszigorubb eljárás alá vétessenek.

— **Cserzőgyár Kecskeméten.** Mint a „Kecskeméti Lapok“-ból olvassuk, Rankow József odaváló iparos a Szikrában báránnyőr kikészítésére cserzőgyárat szándékozik alapítani. A terv annál nagyobb figyelmet érdemel, mert hazánkban mindössze két vállalat: egy budapesti s egy brassyói foglalkozik a báránnyőr kikészítésével, a többi megy Ausztriába, honnan drága pénzen vásároljuk vissza a potomáron kikerült bőrt.

— **A kecskeméti gyümölcs-piac.** A lefolyt héten a barack volt az uralkodó a piacon. Óriási mennyiségű kerültek eladásra. Ausztriába és Németországba nagy tételek könnyen voltak elhelyezhetők s az utolsó két napon oly tömegesen érkeztek a rendelések, hogy azoknak elszállítására képtelenség. Üveggyegyet 100 koronás áron lehetett az utóbbi napokban értékesíteni. A tükör-

almából nagy termés van. Ára 28—32 korona. Vajalma 28—36 korona. Körte apró 24—30 korona. Paradicsom üzlet 2—3 nap mulva kezdődik Kajszin-barackot a lefolyt héten (6 nap alatti) a kecskeméti állomásról 652 wagont szállítottak el.

— **Szegedmegye.** Mint a Szegedi Újság írja, a kormány az ősszel beterjeszti Szegedvármegye vonatkozó javaslatát az országgyűléshez. E szerint Csongrádmegye székhelye Szeged lesz; Szentest pedig kárpótlásul törvényhatósági joggal ruházzák fel és Vásárhelyvel együttesen kap főispánt. Szegedmegye az eddigi Csongrádmegyéből fog állani, hozzákapcsolva Torontálmegyéből a kanizsai járást, Bácsbodrogmegyéből pedig a zentai járást.

— **Az ellenőrző szemlék elmaradnak.** A közös fő és utószemlék, valamint a honvédelmi ellenőrző szemlék, mint a „Hircsarnok“ értesül, az idén elmaradnak. A szemléket azért nem tartják meg, mert az erre kirendelt katonai és polgári hatóságok a sorozással vannak elfoglalva.

— **Csendőrség fizetése.** A belügyminiszteriumban a csendőr-legénység anyagi helyzetének javítását elhalasztatlannak tartják, mert nehéz szolgálatuk fáradságával fizetésük nem áll arányban. Tekintettel a nagy drágaságra és a nehéz megélhetési viszonyokra, személyenként 14—15 fillér napi zsold fizetés felemelés van tervbe véve.

— **A vidéki kereskedelem helyzetéről** igen szomorúan nyilatkozik a miskolci kereskedelmi és iparkamara évi jelentésében. Vidéki kereskedelmünk, úgy mond, azt a képet adja, aminőt általában a vidéki gazdasági élet s így megokolatlan a külföldi fejlett viszonyokkal való összehasonlítás, — a küzködő vidéki kereskedelem hátrányára. Különösen akkor, midőn a középpontot az oly nagy mérvben dominálja a felfogást s nem adja meg a vidéki kereskedelemnek azt a szerepet és jelentőséget, mellyel a mi közgazdasági viszonyaink közepette, mint distributív szerevet joggal megillet. Bizonyára ennek tudható be, hogy az idén is sajnálattal kellett a középpontba való törekvés jeleit tapasztalunk. Igazi nagy üzletek alapítása ezek hatása alatt ritka s viszont a kérszéléti detailüzletek létesítése szapora, amivel régi üzletek dekomponáltak, a piac rendje pedig felkavartatik. A kereskedelem terén nagy reformokra égető szükség van. Új szellemnek, új irányoknak kell mindenhol, kormányzatban és társadalomban érvényesülnie, mert nagyok a sebek, amelyeket a kereskedelemellenes hangulat és tevékenység által a vidéki kereskedelem gyenge testén metszettek s amelyek elriasztják társadalmunkat ez élethivatás felkeresésétől, az ifjúságot, még akik kereskedelmi iskolákat végeztek is, besoroztják a hivatalokba, s kiölik belőle az öoállóság, a munka, az egyéni boldogulás vágyait.

— **Póttartalékosok kártalanítása.** Vekerle Sándor miniszterelnök mint pénzügyminiszter rendeletet intézett az összes vármegyék alispánjaihoz a póttartalékosok kártalanítása ügyében. A rendelet szerint az ex lex alatt szolgált póttartalékosok összeírandók és a pénzügyminiszternek felterjesztés teendő a családfenntartó póttartalékosok pénzügyi kártalanítása iránt. A családdal nem bíró póttartalékosok pénzügyi kárpótlást nem kapnak; ezeknek a kiszolgált idő fejében két vagy három fegyvergyakorlat fog elengedtetni.

— **Gyermekek tartásköltsége.** A belügyminiszter egy esetről kifolyólag kimondotta, hogy a 7 éven felüli gyermekek gondozásáért csak akkor előlegezi a díjakat az országos betegápolási alap, ha ezek a költségek a gyermeknek az állami gyermekmenedékhely kötelekében történt gondozása idejében merültek föl. Minden más esetben a gyermek illetősége szerint való községgel szemben lehet a követelést érvényesíteni.

— **Drágul a szén.** A magyar szénbányák szeptemberben, tőzsdei hírek szerint, a szénárak 10%-os emelését tervezik. Illetékes oldalról a hírt megerősítik, csupán az emelés mérvéről nézve jelentik ki, hogy e tekintetben még nincs végleges megállapodás.

— **Kiadó lakás.** Ifj. Mészáros Sándor szelei-uti új háza haszonbérbe adatik. Értekezhetni a tulajdonosnővel.

Eladás.

Löwenstein Simon lakásán minden nemű butorzat — teljesen jó karban levők, — elköltözés folytán — a mai naptól kezdve, jövő hó 10-ig szabadkézből, jutányosan eladók.

A PESTI NAPLÓ

UJ KARACSONYI
AJANDÉKA

A Pesti Napló karácsonyi albumainak sorozata a magyar génus javakieséseinek gyűjteménye. Irodalmunk és művészetünk hatalmas alkotásait méltó, nemesen díszes formában mutatták be a Pesti Napló előfizetőinek. Valamennyi esemény-számba ment a magyar könyvpiacra. Náluk szebb, előkelőbb, értékesebb díszmunkák nem igen jelentek meg. S a Pesti Napló az ő albumait ajándékol adja előfizetőinek.

A Pesti Napló idei ajándéka az 1906. évi karácsonyi albuma meg fog felelni a Pesti Napló díszmunkái hagyományainak. Meg fog felelni nekik abban is, hogy kiállítására fényével felül fogja mulni a megelőző évi kiadványokat. Minden kötetje különb volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egytől-egyig remek díszművek voltak. — A Pesti Napló idei ajándékkönyve

R á k ó c z i A l b u m

lesz. Nem tudományos, csak a történelem kutatásaiban gyökerező irodalmi és művészeti díszmunka lesz. Ismertetni fogja a nagy kor hőseit, ünneppajzait és izgalmas hétköznapjait. Izzó törekvéseit, lobogó indulatait, mélységes hangulatait, dicsőségét és szenvedéseit. Javairók fogják megírni a nagy szabadságharc eleven krónikáját. És meg fog szólalni ebben a kötetben a kor költészete és izzó muzsikája. A dalnokot és a tárogatóst is tanúságba idézzük. S a képzőművészetet is. Az egykorit és az újat, hogy képen, rajzban ábrázolja azt a szentséges hőskort.

Nagyszabású festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd e művet. S a műlapokon kívül a sokszorosító művészet egész sor több

szinnyomású képen

fog remekülni. E díszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötését a magyar iparművészet elsőrangú mesterére bizzuk. Hadd feleljen meg a remekmű nemes tartalmának a külső megjelenése is.

Ezt az új páratlan díszű ajándékot megkapja karácsonyra a Pesti Napló állandó előfizetőin kívül

minden új előfizető is

aki mostantól kezdve egy évre megszakítás nélkül a Pesti Napló-ra előfizet, illetve, aki karácsonyig legalább egy félévi díjat befizetett és egy további félévi előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető s kívánatra külön értesítést küld e módzatokra vonatkozólag a

PESTI NAPLO kiadóhivatala, Bpest, Andrassy-út 27.

ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 évre 28 kor., fél évre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy hóra 2 kor. 40 fillér
Mutatványszámot szívesen küldünk.

Sömörbetegek

olyanok is, kik sehol gyógyulást nem találtak, kérjenek prospektust és hiteltel bizonyító leveleket teljesen ingyen Rolle C. W. gyógyszerész.

Altona-Bahrenfeld. (Elbe.)

Első Styriai kötőgépgyár

Fogl J. L. műgépész

Magyarországi képviselő és raktár

Budapest, VI. Teréz-körút 20.

A leghíresebb **kötőgépek** tömlőzárral, házi és pari ezérra, részletfizetésre is kapható. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógép és kerékpár javítóműhely.

Tanítás ingyen.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH^{TM}
Budapest, Váci-körút 63.
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány cséplőgépek, lóhara-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, karzáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répaágók, kukorica morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Nincsen betegség házánál,

ha meghozatja a híres

Király-Balzsamot,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen egyedüli biztos szer; ezen híres balzsam által megakadályozza a főfájást, közhévenyt, csúzt, rheumát, fog- és hátfájást, láb-szaggatást, kólikát, gyomor-fájást, szóval minden betegségnek egyedüli biztos orvossága a Híres Király-balzsam, tehát szükséges hogy minden háznál készenlétben legyen. Egy nagy üveg 2 k. 55 f., 3 üveg 6 k. 55 f. bérmentve utánvétellel.

Kapható: **Grósz-Nagy Ferencz** gyógyszerésznél.

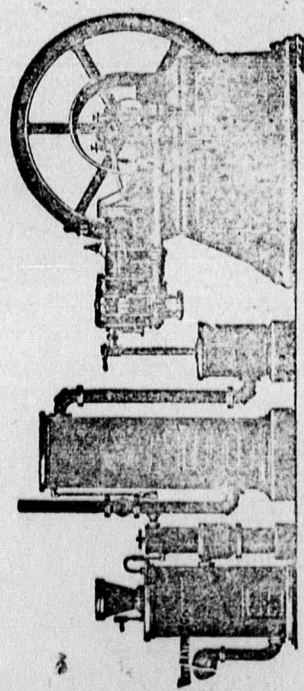
Debreczen kossuth utca. Budapesten: Török József gyógyszer-tárában Király-utca 12. Ugyancsak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert **híres hajdusági bajuszpedrő**, melytől a legrovividebb idő alatt a legszebb bajusz nyerhető. 3 doboz 2 korona 15 fillér bérmentve, utánvétellel.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról sem képes oly olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint

REMÉNYI MIHÁLY

a magyar királyi zeneakadémia házi hangszerkészítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfuvó-hangszer, húr, stb. stb., míg Reményi legújabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Bpestről, Király-utca 58. sz.** Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb arakon. Külön költségvetés díjtalanul. — **Kivitel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben.** Zongorák és czimbalnok javítása és hangolása. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI. Podmaniczky-utca 18

Motorgyár és vasöntő: Bécs.
Benzin- és petrolium-motorok és 1500 sebességű gőz-motorok.
2-3 fill. üzemköltséggel. Kérelmező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költsegvetés és árjegyzék ingyen.